

EXAMENUL NAȚIONAL PENTRU DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
8 iulie 2025

Probă scrisă

ARTĂ TEATRALĂ ȘI ARTELE SPECTACOLULUI

Varianta 2

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

I. TÊTEL

(60 punct)

„A drămamăhlyekben megvalósuló, egyszerű témákra vonatkozó gyakorlatok azt mutatják, hogy a kreativitást olyan magasságokba lehet eljuttatni, amelyek gyakran magasabbak, mint a tapasztalt színészek sokszor egy egész előadás alatt végzett ál-alkotásai. Láttunk már nagy színészeket, fontos szerepekben, akik csak mimikázni, *színészkedni* tudtak, de akikkel *emberileg* semmi fontos, semmi lényeges változás nem történt egy egész előadás alatt" (Ion Cojar, *Színművészeti poétika*, Paideia, Bukarest, 1999, 60 old.).

A.

Az idézet alapján írjon egy esszét, amelyben elemzi a *színészi/művészi játékot* és az *emberi* alapú színpadi alkotás közötti különbségeket. Az esszé megírása során elemezze:

- a személyes igazságot mint a színpadi alkotás célját azáltal, hogy minden gyermek-színész belső gondolkodási mechanizmusát a megalkotott karakter gondolkodásmódjához hasonlóan találja meg (Cojar, 39 old.);
- az organikus reakciót/organikusságot, amely a színpadi alkotásban a legkülönbébb élethelyzetek valódi megtestesítésének, más életek valódi megélésének képességét jelenti (Cojar, 134 old.);
- a témák megoldását konkrét recept nélkül a színpadi pillanatok felépítésében (Cojar, 81 old.).

B.

- Adjon példát egy öt feladatból álló gyakorlatsorozatra, amelyet a diákokkal közösen végez, melyben felfedezi a szerves reakciókat és a személyes igazságot új színpadi helyzetekben (színházi játékok bemutatása a szabályok és célok ismertetésével, fókuszpont, instrukciók menetközben, megjegyzések és értékelés);
- Indokolja meg a **B.a** pontban bemutatott gyakorlatok sorrendjét.

Megjegyzés: Pontot ér a logikus gondolatvezetés és a szaknyelv használata.

II. TÊTEL

(30 punct)

Barbu Ștefănescu-Delavrancea (1858-1918) korának egyik legrepresentatívabb drámaírója, aki kiemelkedik a román színháztörténetből, különösen történelmi drámáival, amelyek közül említésre méltó a *Napnyugta* című drámai költeménye. A művet 1909. február 4-én mutatták be először a bukaresti Nemzeti Színház színpadán. A *Napnyugta Moldova Trilógiáját* nyitja, és a három mű közül az első, amely a történelmi dráma nyitását mutatja a pszichológiai realizmus felé. Nem sokkal a darab megjelenése után Nicolae Iorga felfigyelt néhány olyan elemre, amely meghatározza a szerző stílusát és hozzájárulását a történelmi dráma megújulásához:

"Mennyi gyöngédség a dialógusokban, mennyi újdonság különösen, amelyhez egy kicsit hozzá kell szokni, még ha a régi Delavranceához voltunk is szokva, mennyi merészség a színekben, néha olyan kegyetlenségig, amelyet nem kívántunk volna, mennyi finomság, amelyet más helyeken hálával fogadunk. És mindenekelőtt, milyen édes arc, Oana arca" (Nicolae Iorga, Irodalmi román nemzet, I év, 4 szám, 1909, 259 old.).

Az idézetből kiindulva, írjon egy esszét, melyben bemutatja a központi szereplő, Ștefan cel Mare erkölcsi portréját, Barbu Ștefănescu-Delavrancea *Napnyugta* című darabjából. Az esszé megírásakor vegye figyelembe:

- a) a szerző bemutatását a korszak kontextusában;
- b) említse meg a *Moldova Trilógia* másik két darabját;
- c) a mű témájának elemzését, a címből kiindulva;
- d) Ștefan cel Mare szereplő jellemzését;
- e) Ștefan cel Mare és a többi szereplő, Oana, Bogdan, Ulea pohárnok közötti viszony leírását;
- f) két román színész megnevezését, akik Ștefan cel Mare karakterét keltették életre híres színházi, film vagy televíziós produkciókban.

Megjegyzés: Pontot ér a logikus gondolatvezetés és a szaknyelv használata.